

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “การรายงานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์” ได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายการเสนอข่าวการเมืองของสื่อโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ ทั้งในเรื่องของสัดส่วน ปริมาณ รูปแบบการนำเสนอ รวมถึงนโยบายด้านความเป็นกลางในการรายงานข่าว และศึกษาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นกับการรายงานข่าว ด้านสิทธิและเสรีภาพของผู้สื่อข่าว และปัจจัยที่เข้ามาแทรกแซง อีกทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

สำหรับแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ข้อมูลประเภทบุคคล ที่ได้รับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) บุคคล 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักวิชาชีพ จำนวน 18 คน ได้แก่ผู้บริหารฝ่ายข่าว 6 คน บรรณาธิการข่าวการเมือง 6 คน และผู้สื่อข่าวการเมือง 6 คน นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน และรัฐศาสตร์ จำนวน 2 คน องค์กรภาคประชาชน และ องค์กรวิชาชีพ จำนวน 3 คน และแหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร ที่ได้จากการสาร จุลสาร ของสมาคมต่าง ๆ เว็บไซต์ รวมถึงเอกสารการผลิตรายการข่าวของสถานีโทรทัศน์แต่ละช่อง

สรุปผลการศึกษา

รายงานโครงการเฉพาะบุคคล เรื่อง การรายงานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปริมาณการออกอากาศข่าวการเมืองของสื่อโทรทัศน์

จากการศึกษาเรื่อง การรายงานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์ ในเรื่องปริมาณการออกอากาศข่าวการเมืองของสื่อโทรทัศน์ ในระยะเวลา 5 วัน (16-20 กรกฎาคม 2550) พบว่า

สถานีโทรทัศน์ที่มีปริมาณการออกอากาศข่าวการเมืองในช่วงข่าวภาคค่ำมากที่สุด คือ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ โดยมีสัดส่วนการออกอากาศข่าวการเมืองตลอดระยะเวลา 5 วัน นับแต่วันที่ 16-20 กรกฎาคม 2550 ที่มีการศึกษาเป็นจำนวน 25 ข่าวอ่าน สก๊อปพิเศษ 11 ขึ้น รวมเวลาในการออกอากาศทั้งสิ้น 81.50 นาที (คิดเป็น 1 ชั่วโมง 21 นาที 50 วินาที) รองลงมา คือ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี รวมเวลาออกอากาศข่าวการเมือง 41.00 นาที และสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 รวมเวลาออกอากาศข่าวการเมือง 34.25 นาที

สถานีโทรทัศน์ที่มีปริมาณการออกอากาศข่าวการเมืองน้อยที่สุด คือ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 โดยมีสัดส่วนการออกอากาศข่าวการเมืองตลอดทั้ง 5 วันที่มีการศึกษาเป็นจำนวน 16 ข่าวอ่าน รวมเวลาในการออกอากาศข่าวการเมืองทั้งสิ้น 27.30 นาที รองลงมา คือ สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ (ช่อง 9) มีเวลาในการออกอากาศข่าวการเมืองทั้งสิ้น 32.45 นาที และ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 มีเวลาในการออกอากาศข่าวการเมืองทั้งสิ้น 34.00 นาที

โดยข่าวการเมืองที่สถานีโทรทัศน์ทุกช่องมีการรายงานต่อเนื่องทุกวันในช่วงที่มีการศึกษา คือข่าวที่เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวการรณรงค์ทำประชามติร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ในวันที่ 19 ส.ค. 2550 โดยช่องที่มีการรายงานสลับข่าว จะมีการลงรายละเอียดเกี่ยวกับการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชนด้วย ขณะที่ข่าวอื่น ๆ ที่มีการรายงานจะเป็นข่าวความเห็นของบุคคลสำคัญทางการเมือง โดยเฉพาะภาครัฐ และคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ รวมถึงภารกิจของนายกรัฐมนตรี และประธานคมช.ที่ลงปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ นอกจากนี้ยังมีการรายงานข่าวการเมืองที่เป็นความเคลื่อนไหวของพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่มีการเตรียมพร้อมรับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในช่วงปลายปี 2550

ส่วนที่ 2 มุมมองและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในการรายงานข่าวการเมืองของสื่อโทรทัศน์

การศึกษามุมมองของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักวิชาชีพ นักวิชาการ และองค์กรภาคประชาชน อยู่ใน 3 ประเด็นหลัก ประกอบด้วย มุมมองด้านนโยบายการรายงานข่าวการเมืองของสื่อโทรทัศน์ มุมมองด้านสิทธิและเสรีภาพในการรายงานข่าวการเมืองภายใต้กรอบจรรยาบรรณ ของสื่อโทรทัศน์ และมุมมองเกี่ยวกับปัจจัยที่เข้ามาแทรกแซงการรายงานข่าวการเมืองของสื่อโทรทัศน์ พบว่า

1. ผลการศึกษาในเรื่อง การรายงานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์ ด้านนโยบายการรายงานข่าวการเมืองของสื่อโทรทัศน์ พบว่า

1.1 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของกลุ่มนักวิชาชีพส่วนใหญ่ทั้งในระดับผู้บริหารฝ่ายข่าว บรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าวการเมือง มีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องนโยบายด้านการรายงานข่าว ทั้งเรื่องความเหมาะสมของปริมาณการออกอากาศ และเห็นว่ามีความเหมาะสม สำหรับปริมาณการรายงานข่าวการเมืองส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับนโยบายขององค์กร ขณะที่ความเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ ความเชี่ยวชาญนักวิชาชีพ ส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่า โทรทัศน์ให้ความสำคัญกับรูปแบบการรายงานข่าวมากขึ้น โดยเน้นความรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์

มากกว่าการรายงานข่าวเชิงลึก และให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในสนามข่าว ส่วนประเด็นความเป็นกลางนักวิชาชีพทุกกลุ่มเห็นตรงกันว่า สื่อโทรทัศน์พยายามรายงานข่าวให้เป็นกลางมากที่สุด แต่ต้องอยู่ภายใต้กรอบของนโยบายองค์กร

1.2 นอกจากนี้ พบว่า กลุ่มองค์กรนักวิชาชีพ และองค์กรภาคประชาชน เห็นตรงกันว่า สัดส่วนการรายงานข่าวการเมืองยังถูกนำเสนออ่อนเกินไปในเชิงปริมาณ และคุณภาพ โดยเฉพาะการเจาะลึกหรือการสืบสวนสอบสวนยังมีน้อย ส่วนใหญ่จะเป็นการเสนอข่าวสถานการณ์ และการรายงานข่าวจะให้น้ำหนักกับภาครัฐเป็นหลัก รูปแบบที่นำเสนอไม่ได้ให้ประโยชน์กับคนดูมากนัก และผู้สื่อข่าวไม่มีความรู้ในบริบททางการเมืองเพียงพอ อีกทั้งสื่อโทรทัศน์ยังไม่มีความเป็นกลางในการรายงานข่าวเท่าที่ควร เนื่องจากถูกครอบงำโดยความเป็นเจ้าของสื่อของภาครัฐ

1.3 กลุ่มนักวิชาการ มองแตกต่างกันกับทั้ง 2 กลุ่มที่ผ่านมา โดยมองว่า สัดส่วนการรายงานข่าวการเมืองของแต่ละช่องนั้นมีความแตกต่างกัน แต่ในภาพรวมเห็นว่าการทำหน้าที่รายงานข่าวการเมืองในเรื่องของสัดส่วนและปริมาณการนำเสนอ โทรทัศน์ทุกช่องสามารถทำได้ดีในระดับหนึ่ง เพราะจะเห็นได้ว่าการรายงานข่าวเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวทางการเมือง และภารกิจของกลุ่มต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทุกวัน แต่ปริมาณการออกอากาศของแต่ละช่องจะมีความแตกต่างกันไปตามนโยบายของสถานีนั้น ๆ อย่างไรก็ตามยังมีความเห็นที่สอดคล้องกับกลุ่มองค์กรภาคประชาชนที่เห็นว่าการรายงานข่าวการเมืองในเชิงเจาะลึก และตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองยังมีเป็นจำนวนน้อย ส่วนรูปแบบการรายงาน เห็นว่าโทรทัศน์ทุกช่องมีการพัฒนารูปแบบให้น่าสนใจ ขณะที่ความเป็นกลางในการรายงานข่าวเห็นว่าทุกช่องพยายามทำหน้าที่รายงานให้ดีที่สุดแต่ติดปัญหาเรื่องแนวทางปฏิบัติเรื่องความเป็นกลางที่เป็นรูปธรรม

2. จากการศึกษาในเรื่อง “การรายงานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์” ในเรื่องมุมมองด้านสิทธิและเสรีภาพในการรายงานข่าวการเมืองของสื่อโทรทัศน์ พบว่า

2.1 จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของกลุ่มนักวิชาชีพส่วนใหญ่ทั้งในระดับผู้บริหารฝ่ายข่าว บรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าวการเมือง มีความเห็นสอดคล้องกัน ว่าการรายงานข่าวการเมืองของสื่อโทรทัศน์มีสิทธิและเสรีภาพในการรายงานข่าวการเมืองโดยเฉพาะในกลุ่มของผู้สื่อข่าวมีจำนวนมากที่สุด เหตุผลเพราะผู้สื่อข่าวมีสิทธิและเสรีภาพอย่างเต็มที่ในการรายงานข่าวและสถานการณ์ความเป็นไปทางการเมือง โดยเฉพาะในช่วงที่มีการรายงานสดจากพื้นที่ ขณะเดียวกันมองว่ากฎหมายที่ถูกรื้อฟื้นมานั้นในรัฐธรรมนูญนั้นไม่สามารถนำมาใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ ทำให้การรายงานข่าวการเมืองเกิดความไม่เป็นกลาง เพราะสื่อมีความกังวลเกี่ยวกับ

ผลกระทบจากการรายงานข่าวต่อความมั่นคงทางอาชีพ และสุดท้ายจะส่งผลกระทบไปยังผู้ชมรายการข่าวให้ได้รับข้อมูลไม่ครบถ้วนรอบด้าน ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งประเด็นผลกระทบต่อประชาชนมีความสอดคล้องกับความเห็นขององค์กรภาคประชาชนและกลุ่มนักวิชาการ

2.2 ความเห็นในกลุ่มองค์กรภาคประชาชนและองค์กรวิชาชีพสื่อสารมวลชนมีความแตกต่างกับกลุ่มนักวิชาชีพ โดยกลุ่มองค์กรภาคประชาชนและองค์กรวิชาชีพ เห็นตรงกันว่า การทำหน้าที่ในการรายงานข่าวการเมืองของสื่อโทรทัศน์ยังไม่มีสิทธิและเสรีภาพในการทำงานอย่างเต็มที่ และมีเสรีภาพอย่างจำกัด เนื่องจากสื่อโทรทัศน์ส่วนใหญ่ยังถูกครอบงำจากทั้งอำนาจทุนและอำนาจรัฐ ทำให้นักข่าวต้องยอมเซ็นเซอร์ตัวเองหรือลดทอนสิทธิของตัวเอง ด้วยการเลือกที่จะไม่ทำข่าวที่กระทบต่อผลประโยชน์เจ้าของสื่อหรืออำนาจรัฐที่กำลังอยู่ขั้นหนึ่ง เสรีภาพของสื่อจึงกลายเป็นความพึงพอใจของอำนาจทุนและอำนาจรัฐไปในที่สุด ขณะที่ความเห็นเกี่ยวกับข้อกฎหมายคุ้มครองสื่อ สอดคล้องกับกลุ่มนักวิชาชีพและกลุ่มนักวิชาการที่กฎหมายคุ้มครองสื่อสามารถนำมาปฏิบัติจริงได้ยาก และใช้เวลายาวนานในการต่อสู้เพื่อเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพในการรายงานข่าว

2.3 กลุ่มนักวิชาการ มองว่า สื่อยังคงมีสิทธิและเสรีภาพในการรายงานข่าวการเมืองในระดับที่มากพอสมควร โดยเฉพาะเสรีภาพในวิชาชีพ ที่จะเรียกร้องหากถูกแทรกแซงการทำงาน ในขณะที่เสรีภาพภายใต้กรอบจรรยาบรรณของสื่อมวลชน มองว่าในปัจจุบันยังไม่มีผู้กำหนดกรอบจรรยาบรรณ หรือข้อปฏิบัติเกี่ยวกับเสรีภาพในการนำเสนอข่าวโทรทัศน์ที่ชัดเจน

3. จากการศึกษาในเรื่อง “การรายงานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์” ในเรื่องมุมมองด้านปัจจัยที่เข้ามาแทรกแซงการรายงานข่าวการเมืองของสื่อโทรทัศน์ พบว่า

3.1 ความคิดเห็นของกลุ่มนักวิชาชีพส่วนใหญ่ทั้งในระดับผู้บริหารฝ่ายข่าว บรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าวการเมือง รวมถึงกลุ่มนักวิชาการและองค์กรภาคประชาชน มีความเห็นสอดคล้องกัน ว่า ปัจจัยหลักที่เข้ามาแทรกแซงการรายงานข่าวการเมืองของสื่อโทรทัศน์ และมีอิทธิพลต่อการรายงานข่าวให้เกิดความเป็นกลาง หรือไม่เป็นกลางขึ้นมาในมุมมองของวิชาชีพ คือ ปัจจัยด้านความเป็นเจ้าของสื่อ หรือเจ้าของสถานีโทรทัศน์ซึ่งมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม รองลงมาคือปัจจัยด้านทุน และ การร้องขอของแหล่งข่าวที่มีอำนาจทางการเมือง ขณะเดียวกัน กลุ่มนักวิชาชีพ นักวิชาการและองค์กรภาคประชาชน ยังเห็นตรงกันว่า สถานการณ์ทางการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญที่จะกำหนดทิศทางข่าวให้เป็นไปตามกระแสสังคมให้เป็นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง

3.2 ผลการสัมภาษณ์กลุ่มนักวิชาชีพ นักวิชาการและองค์กรภาคประชาชน พบว่าทุกฝ่ายมีความเห็นตรงกันว่า มีการใช้ยุทธวิธีที่หลากหลายในการเข้าแทรกแซงการรายงานข่าวการเมือง ทั้งการใช้ความสัมพันธ์กับผู้สื่อข่าว การใช้อำนาจตามสายบังคับบัญชา หรือการร้องขอความช่วยเหลือ การใช้สายสัมพันธ์อันดีระหว่างตัวนักการเมืองและตัวผู้บริหารองค์กร หรือนโยบายของฝ่ายข่าว รวมไปถึงการแทรกซึมของกลุ่มนักการเมืองที่เข้ามาควบคุมการทำงานของสื่อมวลชน และการเข้ามาแทรกแซงการรายงานข่าวการเมือง ของกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งไม่ได้ทำให้เห็นอย่างชัดเจน และไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าการแทรกแซงสื่อเกิดขึ้น

3.3 ในประเด็นการรวมตัวเรียกร้องสิทธิเสรีภาพในการรายงานข่าวจากกลุ่มนักวิชาชีพ พบว่า นักวิชาชีพส่วนใหญ่ มีความเห็นสอดคล้องกันกับกลุ่มองค์กรภาคประชาชนและนักวิชาการ ที่เห็นว่าการออกมาเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ ทำได้ยาก เพราะความแตกต่างขององค์กรเป็นผลให้การรวมตัวทางความคิดและการรวมกลุ่มเรียกร้องสิทธิเสรีภาพในการรายงานข่าวทำได้ยาก อีกทั้งยังกระทบต่อความมั่นคงในหน้าที่การงาน ทำให้ในปัจจุบันยังไม่มีรวมตัวกันขององค์กรสื่อโทรทัศน์เพื่อเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพในการรายงานข่าวที่ชัดเจน และยังไม่มียุทธวิธีที่เข้มแข็งมาสนับสนุน เพื่อที่จะต่อรองกับการแทรกแซงการทำงานจากกลุ่มอำนาจต่าง ๆ ซึ่งยังมีความแตกต่างกับสื่อหนังสือพิมพ์ ที่มีการรวมกลุ่มทางวิชาชีพอย่างเข้มแข็ง อีกทั้งนักวิชาชีพส่วนใหญ่ ยอมรับว่าสามารถยอมรับได้กับนโยบายของสถานีและไม่เดือดร้อนถึงขั้นต้องออกมาเคลื่อนไหวต่อสู้เพื่อสิทธิและเสรีภาพ ยกเว้นเพียงกลุ่มนักวิชาชีพในระดับผู้บริหารฝ่ายข่าวเท่านั้นที่ส่วนใหญ่ปฏิเสธให้เห็นในเรื่องดังกล่าว แต่ก็ยังมีผู้บริหารฝ่ายข่าวบางส่วนเห็นว่าการลุกขึ้นมาเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพของผู้สื่อข่าวสามารถทำได้ แต่ต้องไม่ก่อให้เกิดความวุ่นวายและไม่ขัดต่อกฎหมายและระเบียบขององค์กร

การอภิปรายผล

ในการศึกษาเรื่อง การรายงานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์ ผู้ศึกษาขออภิปรายผลการศึกษาที่ได้ดังนี้

จากการศึกษาโดยการสังเกตการณ์การออกอากาศข่าวการเมือง โดยมีข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาการสังเกตการณ์ที่มีเพียง 5 วัน (16-20 กรกฎาคม 2550) และช่วงเวลาที่มีการดำเนินการเป็นช่วงที่มีกิจกรรมทางการเมืองเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการเตรียมทำประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับใหม่ ทำให้ผลการสังเกตการณ์การออกอากาศข่าวการเมืองทาง

โทรทัศน์ ที่พบว่า สถานีโทรทัศน์ที่มีปริมาณการออกอากาศข่าวการเมืองมากที่สุด คือ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ น่าจะมีความสอดคล้องกันกับการทำหน้าที่เป็นหน่วยงานของรัฐ ที่รับผิดชอบการประชาสัมพันธ์ข่าวนโยบาย และ ผลงานของรัฐบาล รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของรัฐสู่ประชาชน

ขณะที่การศึกษาโดยการสัมภาษณ์กลุ่มนักวิชาชีพ นักวิชาการและองค์กรภาคประชาชน พบว่า แต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นที่หลากหลายแตกต่างกัน ทั้งในประเด็นการให้ความสำคัญกับปริมาณการออกอากาศข่าวการเมือง รูปแบบการรายงานข่าว ความเป็นกลาง สิทธิเสรีภาพของสื่อ และ ปัจจัยที่เข้ามาแทรกแซงการรายงานข่าว ทั้งนี้ความคิดเห็นที่แตกต่างกันของกลุ่มต่าง ๆ นั้น ส่วนหนึ่งน่าจะมาจากความคาดหวังในการทำหน้าที่สื่อมวลชนของสื่อโทรทัศน์ในมุมมองของกลุ่มองค์กรภาคประชาชน ที่ต้องการให้สื่อโทรทัศน์ทำหน้าที่ในการนำเสนอข่าวที่มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการรับรู้ข่าวสาร มีความรอบด้านและเป็นกลางตามความต้องการของสังคม และตอบสนองความต้องการรับรู้ข่าวสารของประชาชนที่มากขึ้น ขณะที่มุมมองของนักวิชาชีพ กลับมองว่าได้ทำหน้าที่ของสื่อมวลชนอย่างเป็นกลางและรอบด้านแล้ว เพราะนักวิชาชีพในสื่อโทรทัศน์ มีข้อจำกัดด้านเวลาในการนำเสนอข่าว ทำให้ต้องรายงานข่าวโดยมีเนื้อหากระชับ รวดเร็ว และเลือกเฉพาะประเด็นสำคัญมาออกอากาศเท่านั้น ทำให้การตอบสนองความต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนทำได้ไม่เต็มที่ ซึ่งการจัดลำดับความสำคัญของข่าวในการนำเสนอมีความสอดคล้องกันกับทฤษฎีการกำหนดวาระ (Agenda Setting)

สำหรับข้อคิดเห็นของกลุ่มนักวิชาการและองค์กรภาคประชาชน ที่เห็นว่าผู้สื่อข่าวการเมืองยังไม่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในบริบททางการเมืองนั้น หากมองตามหน้าที่หลักของสื่อมวลชนที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารจากกลุ่มการเมืองไปสู่ประชาชน จะเห็นว่า สื่อมวลชนได้ทำหน้าที่ของสื่ออย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของกลุ่มนักวิชาชีพ อย่างไรก็ตามความคิดเห็นของทุกกลุ่มโดยภาพรวมสรุปได้ว่า สถานีโทรทัศน์แต่ละช่องให้ความสำคัญกับการรายงานข่าวการเมืองในสัดส่วนที่แตกต่างกันไปตามนโยบาย และโครงสร้างองค์กร ซึ่งปัจจัยดังกล่าว มีผลทำให้การทำหน้าที่สื่อมวลชนของสื่อโทรทัศน์ ทำได้เพียงการรายงานข่าวความเคลื่อนไหวทางการเมืองในเชิงสถานการณ์ และพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการขุดคุ้ย ตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ รวมถึงการเปิดประเด็นตีแผ่ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสังคมการเมือง ให้ประชาชนได้รับรู้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เพียงเพราะไม่ต้องการจะสร้างความขุ่นข้อง หมองใจกับภาครัฐ ซึ่งเป็นผู้ให้สัมปทานคลื่นความถี่ ขณะที่สื่อโทรทัศน์เองก็ยอมรับที่จะปฏิบัติตามนโยบายขององค์กร ในการทำหน้าที่เป็นสื่อของรัฐ เพื่อการ

ประชาสัมพันธ์ผลงาน และภารกิจของบุคคลสำคัญทางการเมือง มากกว่าการทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงให้กับประชาชน ทั้งนี้ปัญหาที่เกิดขึ้น นับเป็นอุปสรรคต่อการปฏิรูปสื่อ ให้มีอิสระเสรีในการทำงาน ตามกรอบจรรยาบรรณ และปกป้องการทำงานของสื่อจากการถูกแทรกแซงจากกลุ่มต่าง ๆ โดยจะขอสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากการศึกษา ดังนี้

โครงสร้างองค์กร และนโยบายสถานี

โครงสร้างองค์กร ของสถานีโทรทัศน์ ซึ่งอยู่ภายใต้การครอบงำของอำนาจรัฐ โดยความเป็นเจ้าของสถานีและเจ้าของคลื่นความถี่ เป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการทำหน้าที่สื่อมวลชน เพราะการกำหนดนโยบายการทำงานของสถานีโทรทัศน์ จะเป็นการกำหนดกรอบการทำงานของสื่อมวลชน ให้เดินไปตามเส้นทางที่รัฐบาล หรือผู้เป็นเจ้าของสื่อ ต้องการให้เป็น ซึ่งสอดคล้องกันกับแนวคิดเศรษฐศาสตร์การเมือง (Political Economy Theory) ที่มีการใช้เกณฑ์ทางเศรษฐกิจเป็นตัวชี้วัด โดยระบุว่า ชนชั้นที่มีอำนาจจะเข้าครอบครองเป็นเจ้าของทุนและปัจจัยการผลิตต่าง ๆ เมื่อควบคุมปัจจัยด้านเศรษฐกิจได้แล้ว ชนชั้นนี้ก็จะเข้าครอบงำปัจจัยด้านการเมือง วัฒนธรรม อุดมการณ์ รวมทั้งสื่อมวลชนด้วย

ปัจจุบันนี้ สื่อโทรทัศน์มีการปรับตัวครั้งใหญ่ ในส่วนของรายการข่าว โดยมีการปรับรูปแบบเนื้อหาให้มีความกระชับ ชับไว เทียบตรง และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น พร้อมกับปรับช่วงเวลาในการนำเสนอรายการข่าวให้เหมาะสมและมีความถี่มากยิ่งขึ้น แต่โดยข้อเท็จจริงกลับปรากฏว่า เสรีภาพที่เกิดขึ้นกับสื่อโทรทัศน์นั้น มีอิสระเพียงระดับหนึ่งเท่านั้น สถานีโทรทัศน์ยังถูกควบคุมด้วยหน่วยราชการ โทรทัศน์จึงเป็นสื่อมวลชนที่ยังไม่มีเสรีในแง่ของการเป็นเจ้าของกิจการ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่มที่เกี่ยวข้อง พบว่า ข่าวโทรทัศน์กลับไม่สามารถตอบสนองสิทธิ ในการรับรู้ข่าวสาร ตามที่ประชาชนต้องการได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากที่ผ่านมาตัวสื่อโทรทัศน์ถูกควบคุมกรรมสิทธิ์โดยรัฐบาล ทั้งนี้เป็นเพราะกำเนิดโทรทัศน์ในประเทศไทย (พ.ศ.2498-2510) เกิดขึ้นจากความต้องการของผู้นำทางการเมืองที่จะใช้สื่อโทรทัศน์เป็นกระบอกเสียงในการประชาสัมพันธ์และโฆษณาชวนเชื่อให้กับรัฐบาลโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีอำนาจนิยม (Authoritarian Theory) ที่มีเป้าหมายต้องการให้สื่อทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนและเผยแพร่นโยบายของภาครัฐ ซึ่งหน่วยงานรัฐ สมาคมวิชาชีพ จะเป็นผู้มีอำนาจในการควบคุมสื่อ และสื่อจะทำหน้าที่เป็นเครื่องมือสนับสนุนรัฐบาล แต่ไม่จำเป็นว่ารัฐจะต้องเป็นเจ้าของสื่อ และ

แม้ว่าจะมีการจัดรูปองค์กรสถานีโทรทัศน์ในรูปแบบรัฐวิสาหกิจ แต่ก็แฝงแนวคิด “รัฐเป็นเจ้าของและผู้ดำเนินการ” (State system) หรือแม้จะมีการเปลี่ยนมาให้เอกชนรับสัมปทานไปดำเนินงานในยุคต่อมา แต่ก็เป็นการให้สัมปทานโดยระบบอุปถัมภ์ กลุ่มธุรกิจดำเนินงานในนามของรัฐบาลและขาดเสรีภาพในการทำงาน ทำให้ข่าวโทรทัศน์ประสบปัญหาสำคัญ 3 ด้านมาโดยตลอด คือ

- ไม่สามารถตอบสนองความต้องการทางด้านข้อมูลข่าวสารของประชาชนได้
- การทำงานมักถูกแทรกแซงทางการเมือง
- ปัญหาด้านการดำเนินธุรกิจ ซึ่งยังเป็นระบบการค้าที่ไม่ใช่ระบบเปิด หรือให้เอกชน

เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และถึงแม้ว่าในช่วงที่ผ่านมา สถานีโทรทัศน์ไอทีวี ที่เกิดขึ้นภายใต้แนวคิดการเป็นสถานีโทรทัศน์เสรีที่อิสระทางความคิด ที่เน้นเนื้อหารายการข่าวสารและรายการสารประโยชน์นำหน้ารายการด้านบันเทิง แต่ในความเป็นจริง ก็ยังต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลจากรัฐและก็ไม่สามารถหนีพ้นจากวังวนที่เป็นข้อปัญหาเหมือนกับที่สถานีโทรทัศน์อื่นประสบ

นโยบายด้านรายการของสถานีโทรทัศน์แต่ละช่อง จำเป็นที่จะต้องอาศัยปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับแหล่งรายได้ของสถานี โดยเฉพาะรายได้หลักที่มาจากการขายเวลาโฆษณาให้กับธุรกิจ ดังนั้น จึงพบได้ว่าหลายต่อหลายครั้ง การนำเสนอรายการของสถานีโทรทัศน์ ไม่สามารถที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ปัจจัยในการตลาดมีผลต่อการนำเสนอรายการของสถานีโทรทัศน์ที่พยายามแข่งขันกันโดยการสร้างละคร เกมโชว์ เพื่อนำเสนอรายการในรูปแบบที่จะดึงดูดจำนวนผู้ชมให้มากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐศาสตร์การเมือง (Political Economy Theory) ขณะเดียวกัน การตอบสนองนโยบายของรัฐในการเป็นสื่อกลางประชาสัมพันธ์กิจกรรมของรัฐ บางครั้งก็ไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน ซึ่งเป็นผู้ชมรายการแต่อย่างใด ซึ่งพอสรุปได้ว่า การนำเสนอรายการที่เป็นประโยชน์ต่อเสริมความรู้แก่ประชาชน ทั้งในด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วม การสร้างองค์ความรู้จากภูมิปัญญา เพื่อสร้างทุนทางสังคมในการพัฒนาชุมชน ของสถานีโทรทัศน์ในปัจจุบัน ยังขาดความชัดเจนในเรื่องของเนื้อหาของรายการ

การควบคุมของรัฐที่มีต่อสถานีโทรทัศน์ในปัจจุบัน แม้ว่าจะมีความผ่อนคลายด้วยการยกเลิกระเบียบและประกาศต่าง ๆ ที่เห็นว่าขัดต่อเสรีภาพ โดยให้สถานีโทรทัศน์แต่ละแห่งควบคุมรายการกันเองมากขึ้น แต่ก็ยังพบว่าในหลายเรื่องขาดความชัดเจนและเอาจริงเอาจังในนโยบายของรัฐ จนทำให้เนื้อหาทางด้านสังคมและวัฒนธรรมตกหล่นไป เพราะกลไกเสรีของระบบสื่อนี้เองที่ทำให้รายการโทรทัศน์ต้องปรับเปลี่ยนทิศทางไป เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดและ

รายได้ที่จะเข้ามา จนถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่า การทำหน้าที่สื่อมวลชนในบางเวลาตอบสนองธุรกิจมากกว่าประชาชนคนดู

จำนวนผู้ชมรายการโทรทัศน์ มีผลโดยตรงต่อการสนับสนุนรายการจากภาคธุรกิจ และทั้งสองส่วนนี้มีผลโดยตรงต่อการผลิตรายการ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ชมและผู้สนับสนุนรายการ ซึ่งปัจจุบันนี้ วงการโทรทัศน์ในบ้านเรามีการแข่งขันสูงมาก เป้าหมายของสถานีโทรทัศน์ก็คือรายการที่มีผู้ชมมาก และเป็นรายการที่สามารถขายโฆษณาได้ในราคาสูง

ปัจจัยปัญหา เรื่องโครงสร้างองค์กร และนโยบายของสถานี เป็นปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยตัวสื่อมวลชนเพียงกลุ่มเดียว หรือองค์กรเดียว เนื่องจากปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาในระดับนโยบาย ดังนั้นทางออกของปัญหานี้ที่ดีที่สุด น่าจะเป็นการปฏิรูปสื่อ และปฏิรูปโครงสร้างการปกครองควบคู่กันไป ซึ่งขณะนี้หลายฝ่ายกำลังพยายามผลักดันให้มีสื่อโทรทัศน์ที่เป็นสาธารณะ และให้มีองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทำหน้าที่กำกับดูแลการทำงานของสื่อ และสื่อเองต้องปราศจากการแทรกแซงจากอำนาจรัฐ จากอำนาจการเมือง หรือจากอำนาจทุน ซึ่งจะต้องพัฒนาไปให้ได้ อีกทั้งผู้ที่มีอำนาจจริงจะต้องกำหนด ให้สื่อเป็นอิสระในการกำหนดข่าวสาร

ขณะที่องค์กรสื่อที่เข้มแข็งเข้ามาช่วยสนับสนุน เสรีภาพในการนำเสนอข่าว เป็นไปได้ว่าการปรับโครงสร้างองค์กร ให้แยกกันชัดเจนระหว่างการบริหาร กับการรายงานข่าวออกจากกัน งานบริหารจะต้องไม่มีอำนาจในการแทรกแซงการทำข่าวของนักข่าว และนักข่าวจะต้องมีอิสระ มีใบประกาศของนักข่าว และมีองค์กรรับรองการทำข่าวตรวจสอบการทำงานของสื่อโทรทัศน์อีกชั้นหนึ่ง

มุมมองของสื่อมวลชนต่อการต่อสู้เพื่อการปฏิรูปสื่อ

แม้ว่าโครงสร้างองค์กรสื่อโทรทัศน์ไทย จะยังอยู่ภายใต้อำนาจรัฐ และการเมืองเข้ามาแทรกแซงการรายงานข่าวของสื่อโทรทัศน์ได้อย่างแยบยล จนบางครั้งเป็นการเข้ามาครอบงำทางความคิด ทำให้คนทำงานสื่อโทรทัศน์บางคน คิดว่าเรื่องที่รัฐ หรือ นักการเมือง กำลังดำเนินการ เป็นสิ่งที่ถูกต้อง และต้องการการประชาสัมพันธ์มากกว่า และด้วยการครอบงำทางนโยบายองค์กร และการสร้างความจงรักภักดีในตัวเององค์กร รวมถึงการใช้ความมั่นคงทางอาชีพการงาน เป็นเครื่องต่อรองกับสื่อมวลชนโทรทัศน์ ทำให้สื่อโทรทัศน์เอง ถูกเรียกร้องในการทำหน้าที่และรับผิดชอบด้านจริยธรรมของสื่อมวลชน

ต้องยอมรับว่า การต่อสู้เรียกร้องสิทธิเสรีภาพในการรายงานข่าวของโทรทัศน์ ข่าวดัง การเมือง ไม่ให้ถูกแทรกแซงจากองค์กรต่าง ๆ ทำได้ยากยิ่ง เพราะปัจจัยโครงสร้างองค์กรไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการดังกล่าว และยังไม่มียุทธศาสตร์ใด ที่จะออกมารับมือขอรับการเคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิของสื่อโทรทัศน์ ทำให้คนทำงานข่าว ตกลงงาน หรือถูกเลิกจ้างอย่างไม่เป็นธรรม เพราะในขณะนี้การรวมตัวของสื่อโทรทัศน์เอง แม้จะมีการพูดคุยหารือ เพื่อการจัดตั้งองค์กรสื่อโทรทัศน์ขึ้นมาอย่างจริงจัง แต่สุดท้าย การดำเนินการก็ไปไม่ถึงที่สุด เนื่องจากตัวสื่อเอง ยังไม่มั่นใจในความมั่นคงทางอาชีพการงาน และไม่มีการระดมความคิดและการเข้ามามีส่วนร่วมกันอย่างจริงจัง ทำให้การต่อสู้ เพื่อเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพของสื่อโทรทัศน์ เป็นเพียงการต่อสู้ขององค์กร องค์กรเดียว การต่อสู้อย่างโดดเดี่ยวทำให้ไม่มีผลกับการต่อรองใด ๆ กับอำนาจรัฐ หรืออำนาจที่จะเข้ามาแทรกแซง

ดังนั้นทางออกของปัญหานี้ ต้องเริ่มที่การปรับเปลี่ยนทัศนคติใหม่กับตัวสื่อโทรทัศน์ ให้หันมาให้ความสำคัญกับการทำหน้าที่สื่อมวลชนตามกรอบจรรยาบรรณ และจริยธรรมความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างจริงจัง โดยทบทวนบทบาทการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนว่า เป็นสื่อของใคร สื่อของประชาชน หรือสื่อของรัฐ หรือสื่อของภาคเอกชน ซึ่งตามเจตนารมณ์ของความเป็นสื่อมวลชน คือ การเป็น “ฐานันดรที่ 4” ที่ทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงให้กับประชาชน เป็นตัวแทนประชาชนในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล และนักการเมือง เป็นสื่อกลางในการรายงานความเคลื่อนไหวทางการเมือง ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างรอบด้าน และเป็นกลาง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility Theory) การทบทวนบทบาทของสื่อโทรทัศน์จะต้องมีความคู่ไปกับการทบทวนบทบาทของรัฐบาลในการควบคุมสื่อ ในเมื่อรัฐบาลประกาศว่าต้องการให้สื่อมวลชนมีอิสระเสรีภาพในการรายงานข่าวอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหาคู่ขนานต่อการปฏิรูปสื่อ ไม่สามารถทำได้ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง การปฏิรูปสื่อ จะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการปฏิรูปการเมือง และการปกครอง ให้ก้าวสู่การเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ซึ่งแม้จะใช้เวลายาวนาน แต่ก็เป็นนิมิตหมายที่ดี หากทุกฝ่ายมีความจริงจัง และเชื่อใจในการร่วมกันปฏิรูปสื่อให้เกิดเป็นสื่อโทรทัศน์เพื่อประชาชน และการรายงานข่าวการเมือง เป็นการรายงานข่าวที่ส่งผลให้เกิดประโยชน์กับประชาชนอย่างแท้จริง

การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาผ่านทางรายการโทรทัศน์ ในวันนี้ จำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และการบริหารใน

บริบทประชาธิปไตยสมัยใหม่ และสาระสำคัญของประชาธิปไตยในยุคโลกาภิวัตน์ ว่าได้เปลี่ยนแนวคิดจาก ระบอบประชาธิปไตยแบบมีตัวแทนไปเป็นประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมอย่างไร จึงจะเข้าใจประเด็นปัญหาที่ชัดเจน จะว่าไปแล้ว จุดเปลี่ยนทางการเมืองใหม่ในปัจจุบันจะพบว่า มีสาระสำคัญ คือการเมืองใหม่เป็นเรื่องของการกระจายอำนาจให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจอย่างกว้างขวาง โดยเน้นบทบาทของกลุ่ม ชุมชน และสังคมมากกว่าบทบาทภาครัฐ และระบบราชการ ซึ่งรวมไปถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในโครงการที่ไม่เป็นทางการ อันได้แก่ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม องค์กรเอกชน เวทีประชาชน กระบวนการประชาพิจารณ์ และการแสดงออกของมติมหาชนของกลุ่มพลังมวลชนในประเด็นสาธารณะต่าง ๆ ด้วย

เนื้อหาและประเด็นในการเมืองใหม่ มีความหลากหลายมากขึ้น กล่าวคือ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องของการปกครอง อำนาจอรัฐ และระบบราชการเท่านั้น แต่ครอบคลุมประเด็นสาธารณะใหม่ ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสิทธิมนุษยชน อำนาจและสิทธิของชุมชน การจัดการสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ สิทธิพลเมืองที่เป็นคนกลุ่มน้อย ผลประโยชน์ของกลุ่มต่าง ๆ รวมไปถึงอุดมการณ์และแนวคิดทางการเมืองของกระบวนการทางสังคมใหม่ ๆ ด้วย

การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาสังคม ผ่านทางรายการโทรทัศน์นั้น มีเนื้อหาที่กว้างขวาง และเชื่อมโยงเกี่ยวพันกันในหลายมิติ ซึ่งสภาพข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการแสดงบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบต่อการกิจในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่รัฐธรรมนูญเปิดทางให้ ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งหากค้นสาเหตุของตัวปัญหาที่แท้จริงได้ แล้วขบคิดแนวทางที่จะแก้ปัญหาให้ลงตัว รายการโทรทัศน์จะมีความหมายต่อการพัฒนาสังคมไทยเป็นอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา เรื่อง “การรายงานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์” ซึ่งพบว่า มุมมองของสังคม ทั้งทางวิชาการ และภาคประชาชน ยังเห็นว่าการรายงานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์ยังทำหน้าที่ของสื่อมวลชนได้ไม่เป็นไปตามความคาดหวังของสังคมอย่างสมบูรณ์แบบ ซึ่งผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ แบ่งเป็นข้อเสนอแนะสำหรับนักสื่อสารมวลชน สาขาโทรทัศน์ และข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

จากการศึกษา เรื่อง “การรายงานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์” ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ ดังนี้

1. ในการทำการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาประเด็นความเป็นกลางของการรายงานข่าวว่าการรายงานข่าวการเมืองที่เป็นกลางเป็นอย่างไร ความเป็นกลางในการรายงานข่าวการเมืองในปัจจุบันมีหรือไม่ และมีปัจจัยใดบ้างที่เป็นตัววัดความเป็นกลางในการรายงานข่าว เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาบทบาทของสื่อโทรทัศน์ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
2. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำสื่อโทรทัศน์สาธารณะ เนื่องจากการศึกษาก่อนหน้านี้ พบว่า สื่อโทรทัศน์มีข้อจำกัดหลายประการที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนารูปแบบของสื่อโทรทัศน์ จากที่เคยเป็นสื่อของรัฐ หรือสื่อโทรทัศน์เพื่อธุรกิจ มาเป็นสื่อสาธารณะที่ทำหน้าที่สื่อมวลชน เพื่อสาธารณะอย่างแท้จริง ทั้งอุปสรรคเรื่องเงินทุน และอุปสรรคในส่วนของการสร้างองค์กร และหน่วยงานกำกับดูแล เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อโทรทัศน์ให้กลับมาเป็นบทบาทการทำหน้าที่สื่อมวลชนเพื่อสังคม และเพื่อสาธารณะ
3. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาในประเด็นจรรยาบรรณของสื่อโทรทัศน์ ว่ากรอบจรรยาบรรณของสื่อโทรทัศน์ที่มีการกำหนดขึ้นนั้นถูกหยิบยกมาปฏิบัติจริงในกลุ่มวิชาชีพหรือไม่ และมีการนำหลักจริยธรรมของสื่อมวลชนมาใช้หรือไม่ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาพัฒนาคุณภาพและความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อโทรทัศน์ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการเป็นสื่อมวลชนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาชีพ

จากการศึกษา เรื่อง “การรายงานข่าวการเมืองทางโทรทัศน์” ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเชิงวิชาชีพ ดังนี้

1. การทำหน้าที่ของสื่อโทรทัศน์ ควรยึดหลักการทำหน้าที่ด้วยความถูกต้องเสมอ ด้วยการพยายามทำข่าวให้เป็นกลาง รอบด้าน และมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการรายงานข่าว และป้องกันความเสียหายที่จะส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของสื่อมวลชนเอง
2. ผู้สื่อข่าวควรมีการพัฒนาความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการ ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการทำข่าว เพื่อสร้างองค์ความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับการเมืองให้มากกว่าการทำข่าวในเชิง

สถานการณ์โดยปราศจากความรู้ความเข้าใจในตัวเนื้อหาทางการเมืองที่ถ่วงแท้ เพราะหากไม่มี ความรู้ความชำนาญในเรื่องราวทางการเมือง ก็จะมีผลต่อการตีความประเด็นข่าว และอาจตกเป็น เครื่องมือของนักการเมือง ในการเข้ามาแทรกแซงโดยที่สื่อไม่รู้ตัว

3. ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณ สื่อโทรทัศน์ควรทบทวนบทบาทและให้ความสำคัญ กับการทำหน้าที่สื่อมวลชนภายใต้กรอบจรรยาบรรณให้มากขึ้นเท่าที่จะทำได้ในสถานการณ์ ปัจจุบัน มากกว่าการคำนึงถึงผลประโยชน์ต่างตอบแทนเพียงอย่างเดียว

4. ผู้บริหารสื่อโทรทัศน์ในแต่ละสถานี ควรให้ความสำคัญต่อการละเว้นการเข้า แทรกแซงการรายงานข่าวของผู้ปฏิบัติงานสื่อมวลชน โดยเฉพาะฝ่ายข่าวที่ต้องการความมีอิสระใน การทำงานมากกว่าฝ่ายอื่น ๆ และควรเปิดให้มีการสำรวจความคิดเห็นของนักสื่อสารมวลชน ใน เรื่องค่าตอบแทน มุมมองการทำงานในแง่ของการถูกแทรกแซง รวมถึงวางกรอบนโยบายการ บริหารโดยให้สิทธิและเสรีภาพกับผู้ทำงานในฝ่ายข่าวให้สามารถแสดงความคิดเห็น และ เสนอแนะแนวทางการทำงานในฝ่ายข่าวได้อย่างเต็มที่และเป็นอิสระ ซึ่งจะเป็นการแก้ไขปัญหา การถูกแทรกแซงการทำงาน การถูกสั่งคมครหาว่าเป็นสื่อแท้ หรือสื่อเทียมด้วย